

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FOSZTERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
 SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZE. KESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
 első emelet, az udvarban.

1849. április 14.

Irta: **báró Kaas Ivor** orsz. képviselő.

A debreczeni nagytemplomban ülésre hívta össze a népképviselőket az elnök. Törvényesen és szabadon választott parlament hozott határozatokat. Volt benne többség és volt kisebbség. A kisebbség a békepárt volt, Nyáry Pál, Kazinczy Gábor és Kovács Lajos vezették. A többség az osztrákok fegyveres betörésével és a császár márczius 4-iki pátensével szemben, mely a magyar alkotmányt eltörölte s Magyarországot az osztrák őrbirodalomnak adott közös alkotmányba foglalta, az önvédelmi szabadságharcot folytatni kívánta. A többség vezére Kossuth Lajos volt. — Törvényes minisztere volt Magyarországnak, ki az alkotmányra meg esküdt. Az 1848-iki törvényeket Windischgratz és a koronázatlan császár ellen megvédelmezni szent kötelességének ismerte.

Tisza István ur sziveskedik elismerni, hogy Kossuth Lajosnak többsége volt? Nem olyan, mint az öné.

Az isaszegi csata után tért Deb-

reczenbe vissza Kossuth Lajos. Be ment a nagytemplomba. Beszédet mondott. Emlékeztette a parlamentet nemzetünk szomorú történetére a Habsburg-ház ura kodása alatt, elmondotta, hogy törvényes jogunk van „önálló és független, oszthatatlan és sérthetetlen európai állammá lenni”. Kifejtette, hogy „békeben és barátságban akar élni a többi államokkal s különösen az osztrák népekkel is”. „A jövő kormányzati rendszert minden részleteiben a nemzetgyűlés állapítja meg”, mondotta.

Tisza ur, igaza volt-e ezekben Kossuthnak, hiszen ön elismerte, hogy Magyarországon minden jognak forrása a nemzet. Ön vitatja, hogy a nemzeti akarat a parlamenti többség által nyilatkozik meg. Ön követeli, hogy mindenki meghódoljon a parlamenti többség akaratának, még akkor is, ha az formailag kifogás alá esik.

Hát a debreczeni országgyűlésen Kossuth indítványára a parlament kimondotta, hogy a Habsburg-ház nem uralkodhatik többé Magyarországon. Tetszik tudni Ti-

szá ur, hogy ezt a határozatot egyhangulag mondták ki s a függetlenségi nyilatkozatot — melynek eredeti példánya meg van — a békepárti kisebbség tagjai közül is sokan aláírták. Tetszik tudni, hogy a főrendiház is még aznap hozzájárult. Kérdem öntől, hogy az 1848-iki függetlenségi nyilatkozat jogérvényes-e, vagy sem. Lehetett az jogforrás vagy nem. Az olmtzi államcsiny, mely koronás királyunkat megfosztá trónjától, az idegen hadak fegyveres betörése, a márcz. 4-iki nyílt parancs, mely hazánk állami önállóságát eltörölte, megokolták-e a magyar országgyűlésnek függetlenségi nyilatkozatát.

Am Tisza ur csak egy kis formahibát fog találni abban a függetlenségi nyilatkozatban, „a királyi szentesítés hiányzik rajta.” Megszakadt a jogfolytonosság ez egyszer, egyetlen egyszer. És ezen formahiba következtében az a függetlenségi nyilatkozat nem törvény, ép oly kevésbé, mint a lex-Dániel nem házszabály, pedig április 14-én nem kendőlobogtatásra felugrált többség kétes akaratnyilvánítása szavazott és nem gaz módon és

Mozaikok az anyai szeretetről.

Irta: **Krasznainé F. Mari.**

Valaha kebelbarátnők voltak. Együtt játszották gyermekjátékaikat, együtt rótták az iskola padját, később onnan kikerülve együtt szótták ábrándjaikat az életről, a szerelemről.

Az ábrándok, legalább egy arasznyi ideig beváltak. Férjhez mentek, elkerültek otthonról, ki erre, ki amarra. Azóta sohasem jöttek össze együtt hárman.

Huszonöt év után találkoztak újra. Meghatóan szomorú volt a találkozás. Az egykor aranyzóke és barna hajakban sok volt már az ősz sál és az arcukat átszántó barázdák sok küzdelemről és kevés boldogságról regéltek.

Látta egyik a másikon, hogy az idő, mely ily nyomokat hagy, nem telt el boldogan. Mivé váltak az ábrándok, amelyeket akkor szóttak, midőn versenyt daloltak a paecirtával és kacagtak a gerlékkel?

— Te is megöregedtél édes Margit — szólt Irén, ki mindig legkomolyabb volt közöttük — azt hittem pedig, te örökké szóke maradsz és örökké csak mosolyogni fogsz.

Ez némán bólintott.

— Azt hiszem, hogy tudtam volna boldog is lenni — szólt kis szünet mulva. No

de én édes Istenem, azért nem szabad zúgolódnom. A gyermekem boldog és kell e egyéb egy anyának?

— Mi ugy nagyjában tudtunk valamit egymás sorsáról, de részleteiben nem — szólt Margit, — nem a legjobb alkalom volna most, hogy azt egymásnak elbeszéljék? Ki tudja mikor kerülünk újra össze együtt hárman.

Es kezdé Margit:

— Arra emlékeztek, hogy szerelemből mentem férjhez. Lemondtam olyan házasságokról, melyek fényes jövővel kecsgették. Szerettem Zoltánt és az emberi boldogság legnagyobbikának tartottam azé lehetni, kit szerettem. Nagyon rövid volt a boldogságom, — még álomnak is ez lett volna. Azt kell hennem, hogy Zoltán sohasem szeretett, mert lehetetlenség, képtelenség, hogy igaz érzelmek rövid idő alatt annyira megváltozzanak. Legkeserveesebb az volt, hogy még palástolni sem igyekezett azt, ami tönkretette az én szívemet. Ilyen kegyetlen csak férfi képes lenni és épen a szerelmes nővel szemben. De nem elégedett meg ezzel sem. Olyan vétkei voltak velem szemben, olyan arczüléseket mért hiven megőrzött nő méltóságom ellen, amit meghocsájtanom nem engedett büszke, megbántott önérzetem.

Szüleim már rég rábeszéltek, hogy váljak és midőn egy újabb, kegyetlen tördőfést mért beteg, elgyötrött szívem ellen,

— elhatároztam magam a szörnyű lépésre. De számomra ugy látszik nem volt rendelve a szabadulás. Martiromságra voltam kárhoztatva. Körülbelül ugyanazon időben a sors a legmagasztosabb hivatásra predesztinált... Kis lánykám született. Attól a pillanattól fogva én megszűntem létezni. És mindjárt könnyűnek találjuk az életet, mi helyt magunkat kifelejtjük a számításból. A kis lányom édes gügyögése elnémitotta szívem kielégítetlen vágyait. O még sohasem látott szomoruan és azt hiszi, hogy édes anyja sohasem szenvedett. Nem sejtette soha, milyen kálváriát jártam miatta Gondtalan, derűs volt a gyermekora, elégedett és boldog a leány évei. Egy év előtt ment férjhez, derék, becsületes férjet kapott, azt hiszem sohasem fog az anyja sorsára jutni.

Mikor Margit kissé magához tért felindulásából, Irén vette át a szót:

— Jól emlékeztek reá, hogy szüleim elleneztek annak idejében, hogy ahoz menjek, kit szeretek. Nem volt megfelelő állása, nem biztosíthatott csak félig-meddig nyugodt jövőt sem. Nekem pedig férjhez kellett mennem, mert kisebb hűgaim — mint drága jó anyám mondta — a nyakamra nőttek. Abban az időben még nem ismerték a gyermekek az ellenszegülést, nem tudták mi az önállóság, az akarat. Meghajoltak a szülői akarat előtt. Házasságom nem volt boldogtalan. Férjem gyön-

Órák és ékszerek legolcsóbban kaphatók

Halász Nandornal

Debreczen, Piacz utca 24. szám.

álnokul jelentette ki az elnök az indítványt elfogadottnak.

Kik azt a függetlenségi nyilatkozatot szerkesztették, Szacsvayt, Szemerét és Gorove Istvánt akasztófára ítélte Haynau törvényszéke. Szacsvay mártirhalált szenvedett — Magyarország függetlenségeért, Tisza ur pedig akasztófával fenyegeti azokat, kik a lex-Dániel és a magyar parlament ex-lexben feloszlatása ellen küzdenek. — Akik békét kínálnak és rendet, az alkotmány iolytonosságának megmentésére, az Andrásykat ridegen visszautasítja, mert a „parlament többsége őt támogatja s a korona bizalmát teljes mértékben bírja.“ Mire? törvényszegésre, alkotmánytörésre, államycsinyre, — a magyar nemzet ellen való pártütésre és polgárháborura.

Vigyázzon Tisza ur, nehogy mint Wingisgrätz, a Habsburg-dinasztiát április 14-ikéhez vezesse.

A válság.

— december 27.

Hiába áhitjuk a békét, a komoly munka feltételét, mely kivezetné Magyarországot a hinárból; hiába, fegyverek csatogása zavarja az ünnep hangulatát, élet-halál harcra készül a politikai világ.

De legyen inkább harc, mint megadás arán szegényteljes bukás! Hisz lehetetlen kétségbe lennünk a küzdelem jövője iránt. Az ellenzék lobogóján az igazság, az fog lebegni diadalmasan a vár-fokon.

Tisza is tisztában van a helyzettel s azért nagy hetykén veri a mellét, hogy neki nem kell béke, neki harc kell. Igen

gédsege, jósa ha nem felejtet is velem egészen leánykori szerelmemet, de törhetővé tették életemet és aztán voltak gyermekeim, édes kicsi apróságok: egy kis fiú és egy leány. Szóval nem voltam boldogtalan. De ez is hamar véget ért; szegény férjem házasságunk negyedik évében rövid ideig tartó betegség után meghalt. Két évet töltöttem szomorú özvegyiségben, egyedül gyermekeimnek éltem és csak akkor ocsudtam fel tompulságomból, midőn kis vagyonom, mely férjem után maradt, teljesen felszámoltott. Szüleim már rég rá akartak bérni egy második házasságra. De én iszonyodtam, ha csak említették is.

— Nagy szerencse ért édes lányom — így jött be egy reggel hozzám az édes anyám — megkérte a kezdet a gazdag Végh János.

Az az öreg paraszt! — jött ki önkénytelenül ajkaimon.

— Ne vétkezz lányom. Különösen rád tekintett a jó Isten. Duskálhatsz mindenben, ami szép és jó, te is, gyermekeid is.

— De ugy hallom, iszonyu rosszak a gyermekei — szóltam remegve.

— Ne féj te attól lányom. Nem ugy neveltelek, hogy minden helyzetbe be ne találj magad.

— Hagyj gondolkoznom, anyám.

Azok a napok voltak életem legszebb napjai. Megölttem a szívemet a gyermekem miatt. Eljött újra, a virradás nehéz napjaiban, leánykori ábrándjaim eszményképe. De az ő helyzete még mindig nem változott, nem jutott még mindig olyan helyzetbe, amiből tisztességesen eltartott volna. Mily szívesen megosztottam volna vele a száraz kenyert is, de gyermekeim... mi lesz ezekből?

Hozzámentem hát a vén, összetöpreődött Véghhez és hogy mennyit szenved-

ám, mert ő nem is kaphat már békét. Félhivatalos papirosán is a kérelmetlenül tusakodás véres rózsáit adja az ország közvéleményének és terveiről beszél, hej, hogy lesz, mint lesz. Hát mi tudjuk, hogy lesz. Itt adjuk ezt a félhivatalos csemegét, melyet a Magyar Nemzet közöl.

„Békességet szerezni immár nem lehet, mert nem lehet a békességnek ára az, hogy a vezér az ütközet előtt seregét oserben hagyja. Ilyesmit feltételezni Tisza István grófról nem is volt senkinek joga.

Január hó elején közvetlenül ujesztendő után a király Budapestre érkezik s még Vízkereszt napja előtt az 1901-ben egybehívott országgyűlés felleszen oszlatva.

A politikai ujesztendő szokásos kijelentései ez alkalommal természetesen tisztán a helyzetnek fognak szólni s a választások előtt még utóljára körvonalozák a nagy pör tárgyát, melyben a nemzet itelni lesz hivatva. Ezt a célt fogja szolgálni a szabadelvű párt választási felhívása is, melynek anyagáról az eszmecserét a szabadelvűpártnak kiküldött tizenötös bizottsága már befejezte. Ez a bizottság a házszabályok végleges módosításának tervezetét nem dolgozta ki, mert ez a munka a bizottságnak nem is volt feladata. A bizottság csupán szabatosan körvonalozta a készülő házszabálymódosítás alapelveit, amelyeknek alapján a szabadelvű párt a módosítást keresztülvinni óhajtja.

Ilyképpen az ország közvéleménye abba a helyzetbe fog kerülni, hogy határozottan és világosan meggyőződhessek róla, miszerint a szabadelvű párt törekvése korántsem irányul arra, hogy a szólásszabadságot korlátozza, vagy éppen teljességgel semmivé tegye. A felhívás tehát alkalmas fegyver lesz arra, hogy az ellenzék hamis jelszavainak ürességét kimutassa (Képzeljük, derék mamelukok. Szerk.); másrészt pedig világosan a nemzet elébe állítsa, miszerint a szabadelvű párt jelöltjei arra kérik a mandátumot, hogy a november 18-iki házhatározat fegyverével a világosan megjelölt célok érdekében az új országgyűlésben éljenek.

tem a gyermekeitől, arról csak annak lehet fogalma, kit a balsors szinte ilyen rideg, idegen körbe juttatott, ahol gyűlölet várja a ház mindenik szögletéből. A gyermekeim, azoknak nagyon jó dolguk volt, de szívem vére volt az ára.

Irént is kimerítette élete történetének elbeszélései. Néma csönd volt a szobában és csak a barátok halk zokogása volt hallható.

Most Annán volt a sor.

— Mint tudjátok, korán özvegyiségre jutottam. Nagyon boldog voltam egy két évig, de a hosszú küzdelemteljes évek, melyek e rövid ideig tartó boldogságot követték, hamar elfelejtették azt velem. Hogy mily nehéz, kínos harozot folytattam a fenntartásomért, azt alig lehetne elbeszélni.

Hányszor majdnem összeroskadtam alattuk, hányszor fenyegetett a végkimerülés, annak csak a jó Isten a megmondhatója. De erőt merítettem mindig az újabb küzdelemre, ha a fiamra néztem, az én egyetlen gyermekemre. Fájt szegénynek mindig, hogy ugy kinlódtam. Gyakran mondta: Nem baj drága anyám, jön idő, mikor csak ölébe tett karokkal fogja nézni a boldogságunkat mert boldogok leszünk, tudom, érzem.

— Sokat dolgozom én még addig édes fiam — szoktam ilyenkor mondani. És bizony ugy is lett. Alig bírták gyenge vállaim a terhet néha, de azért kibírtam. Fiam diplomához jutott.

Szép fényes jövő állott előtte. Én magam is azt hittem már, hogy elérkezett számomra a rég óhajtott nyugalom. Ugy vágyódtam a pihenés után. Egy napon elgondolkozva ültem kis szobánk ablakánál, midőn legnagyobb meglepetésemre az előkelő gögös kisasszony lépett be hozzám.

— Tudjajó asszony — szólt — miért jöttem? Bizonyosan nem találja ki. Nekem

A szabadelvű párt tizenötös bizottsága karácsony és ujesztendő között új tanácskozásra fog egybegyülni, hogy az eszmecseréjük alapján készülő felhívás szövegére nézve most már véglegesen megállapodjék.

Hát jól figyeljétek, választó polgárok! Tisza gróf ur azt írja itten, hogy a szabadelvű párt a jelöltjei részére azzal a céllal kér kerületet és bizalmat, hogy a november 18-iki alkotmánygyilkosságot a nép jóváhagyásával szentesítse.

Akartok-e Tisza István czinkosai lenni? Akarjátok-e a magyar alkotmányosságot koporsóba zárni, ahonnan nincs többé feltámadás?

Ha nem, akkor ki fogjátok adni Tisza István pezsgős bandájának az utat!

S mi azt hisszük, hogy a magyar nép még nem vesztette el hazafiás érzését!

A debreceni adóprés működése.

— Fenyegetett és zaklatott polgárok. —

— decz. 27.

Fauszt Elek! Van-e Debreczenben dőfizető polgár, aki e nevet nem ismeri? Nincs. Mindenki ismeri a pénzügyi kormány eme kiméletet és kegyelmet nem ismerő közegét, a debreczeni pénzügyigazgatóság főfinanczát.

Fauszt Elek mintegy 7—8 év előtt Nagyváradon volt pénzügyigazgató. Valóságos istenostora volt a városnak és tubuzgó erőszakosságaiért majdnem lázadásban törti ki egész Nagyvárad lakossága. A lakosság felháborodása olyan mérveket öltött, hogy végül is a miniszter kénytelen volt Fauszt Eleket Váradról elhelyeztetni.

Akkor büntették meg Debreczen közönségét azzal, hogy a nyakára ültették ezt a zsarnokot.

tetszik a maga fia, tetszik, mert látom, hogy becsüli meg az édes anyját Ilyen embernek szeretném adni az én egyetlen leányomat.

Szédülni kezdtem. Ez több volt, mint amit legmerészebb álmaimban valaha reméltem. A dús gazdag gyáros leánya a fiam felesége!

— Majd beszélék a fiammal — szóltam, mikor kissé felucudtam meglepetésemből. Ő bizonyosan nagyon boldognak fogja magát érezni e kitüntetés által. Hiszen Erzsike kisasszony olyan bájos szép teremtés.

— És milyen áldott jó szive van — és pár perc múlva távozott.

Sohasem vártam oly nehezen haza fiamat, mint akkor este. Hogy éledegetem már előre az örömen!

Hazajött a fiam. Kiméletesen akartam tudtára adna a nagy szerencsét, mely reánk vár. Féltettem a nagy örömtől gyenge szervezetét.

Halotthalvány lett. Ajkai remegni kezdtek. Pár drcznyi kínos szünet után tudott csak szóhoz jutni:

— Anyám, édes jó anyám, nagyon, nagyon szeretek én egy szegény leányt.

Félve tekintett reám. Tőlem várta üdvét vagy kárhozatát.

— Vedd el, akit szeretsz, gyermekem. Nem akarok én egyebet, minthogy boldog légy. Dolgozni fogunk tovább, majd ad az Isten erőt hozzá.

Sirva borult a nyakamba a fiam. És bizony még ma is nehezen tengetjük az életet, de a fiam, az végtelenül boldog.

Melyik esetben nyilvánult legmegkapóbban az anyasziv csodás szeretete?

Itteni működése valóságos lánezolata a kiméletlen erőszakosságoknak. Évek óta így dolgozott, fáradozott és mindent elkövetett, hogy keresztül erőszakolhassa Debreczenben az általános házbéradót. Egyelőre ez nem sikerült neki és el tudták háritani ezt a mindenkit egyformán sújtó csapást. Azért ő azóta is kísérletezett, de az illetékes hatóság is permanenciában volt és ismét hajótörést szenvedett.

Most aztán másként igyekeznek szolgálni gazdáját: a pénzügyminisztert. Ezelőtt 6—8 nappal embereivel sorba járatta Debreczen összes vendéglőseit, bormérőit, trafikot, bélyeget és italt mérő kiskereskedőit és különféle fenyegetések közt meghagyatta, hogy e 24-éig összes adóhátralékaikat az utolsó fillérig okvetlenül fizessék ki, mert különben elveszi italmérési és donányárulási engedélyüket.

A szorongatott emberek meg voltak rémülve, attól félték, hogy ez a kegyetlen ember kiveszi a kenyérkereső üzletet a kezökből és fizettek nyakrafőre. Azonban mindegyik nem tudta az összes adóját kifizetni s mintegy kétszázán lepték el a pénzügyigazgatóságot s kértek, könyörögtek, majd fenyegetődtek, hogy adjon nekik haladékot, kisebb vagy nagyobb összeg törlesztése mellett, de Fauszt Elek hajthatatlan maradt. A szegény embereknek nemcsak az ünnep szükségleteire összekuporgatott forintokat kellett az adópénztárba vinni, hanem kölcsön vagy más uton elő kellett teremteni a követelt összeget.

A pénzügyigazgató fél a közel napok mulva esetleg beálló exlex állapottól. Akkor ugyanis nem működhetik az adóprés, hát igyekeznek most és szoritja a csavart a végletekig.

Ha Fauszt Elek meg akar szolgálni a királyi tanácsossáért, vagy még több kegyre is érdemessé akarja tenni magát, ám tegye, de a törvény határain belül. Ugyis van elég módszer, a mivel zaklathatja a lokosságot. Elég gyakori a foglalás, végrehajtás és a dob pergése; de azzal ne fenyegetse az adófizető polgárokat, hogy elveszi a jogaikat és megfosztja őket a kenyérüktől. Ez törvénytelen. Ehez nincs joga Fauszt Elek urnak.

Kormánypárti békehang.

— december 27.

Amig gróf Tisza István miniszterelnök ezézári vakágában még most is a föltétlen meghódolást prédikálja, addig pártjának egy igen tekintélyes tagja, aki az Andrassy-féle kompromisszum-tervről folytatott legintimebb tárgyalásokban is résztvett, egészen más hurokat penget. Ez a kormánypárti politikus valóságos javaslatot tesz a helyzet megoldására. Igaz, hogy az ő propeziói és az ellenzék követelményei között még mindig óriási ür tátong, de viszont Tisza István álláspontjától már némiképp eltér ez a javaslat a békü ékenység szempontjából.

— Mindenekelőtt — úgy mondja a korpárti politikus — lehetetlen az ellenzék ama követelésének teljesítése, hogy a Tisza-kormány mondjon le. Lehetetlen továbbá annak a föltételnek a fönttartása, hogy a házszabályrevízióval egyszerre a választási reform is nyélbe ütődjék. Már ami a lex-Dániel eljuttatását, valamint a házszabályrevízió módzatait illeti, e tekintetben a meg egyezés elé nem hárulnak leküzdhetetlen

akadályok. A kormánypárt belemenne abba, hogy a házelnökséggel egyértelműen hallgatólag tultegyje magát a lex-Dánielen és azt nemlétezőnek tekintse.

A házszabályrevízió tekintetében a Tisza kívánságai és az ellenzék követelményei közt csak két pontban vannak differenciák. Az ellenzék a technikai obstrukció kiküszöbölésébe maga is belemegy. De míg Tisza a zárt üléseket egyáltalán lehetlenné óhajtja tenni, addig az ellenzék napjában egy zárt ülésnek megengedését és azon legfőlebb négy szónoknak fölszólalását fenntartja magának. A másik differencia az elnöki tekintély biztosítására nézve áll fenn. Tisza angol mintára az elnöki tekintély biztosítására külön órség szervezését kívánja, az ellenzék viszont továbbra is a pártok erkölcsi védelme alá kívánja helyezni az elnök tekintélyét.

A kormánypárti politikus a béke létesülésének módzatait ezután így formulázza meg:

— Ha például december 28-ikán gróf Andrassy Gyula a nyílt ülésen felszólítaná a pártokat, hogy negyvennyolc órán belül állapítsák meg közösen a végleges házszabályrevízió alapelveit és ha egyuttal a ház megalakulását meg az idemnitást is elintézik, úgy hogy december 31-ére rendezett viszonyok közö kerülünk: akkor még talán elejét lehet venni a téli választásoknak. De a nélkül a biztosítás nélkül, hogy véderő meg a kiegyezési tárgyalások már az új házszabály szerint fognak folyni, Tisza nem mehet bele semmiféle kompromisszumba.

A hitközség új házának felavatása.

— december 27.

Az izr. hitközség új bérházát, melyben szép új tanácsterme is van a zsidó eklézsiának, tegnap avatták fel nagy ünnepélyességgel. Krausz Vilmos, az ékes-szólo főrabbi gyönyörű beszédet mondott s a kántor ez alkalomra komponált remek énekszámot adott elő kitünően iskolázott énekkarával. Azután leleplezték Reichmann Árminnak, a hitközség elnökének képmását, mely óriási keretben — ez a ráma egyike az asztalosipar legtekéletesebb alkotásainak — ábrázolja Reichmann urat.

A képet az áldozatkész hitközség rendelte meg egy fővárosi piktornál s nem a tagok közadakozásából készült, mint tévesen irtuk pár hét előtt.

Mi ugyanis, kik Reichmann ur jóigyekezetét és a hitközség iránti fáradozását mindig elismertük, most sem tudjuk megérteni, hogy zsidó polgártársaink, kik adakozásuknak és bőkezűségüknek annyiszor adták tanujelét, éppen az elnökük ünnepelésénél nem akartak a pénzestárcájukhoz nyulni s az anyagi áldozatot áthárították az adósságokkal küzködő hitközségre.

Dehát ez nem nagy baj! Reichmann vigasztalódhatik: ha ma nem is örvend népszerűségnek, talán fog jönni egy későbbi nemzedék, mely a tegnap leleplezett kép hőisének érdemeit, a buzgóságot és jóakaratot el fogja ismerni. Ez a későbbi nemzedék nem fogja látni a Reichman jóraláló alakjának apró fogyatkozásait.

Felejtani fogja, hogy a debreczeni zsidók hivatalos vezetője a 20. század elején magas állásába nem vitt intelligenciát s a legmagyarabb zsidó hitközség elnöke egy

értelmes mondatot magyarul elmondani nem képes.

Később el fog homályosodni a Reichman modorának szegletessége, elbizakodottsága, amelyet utóvégre a maguk erejéből megnőtt emberek sosem tudnak legyűrni. A messze jövőben csak aránylag elég nagy alapítványait fogják nézni, — tegnap is 15,000 koronát adott, s bizonyára még ezután is szaporítani fogja ezeknek számát — s akkor talán nemcsak a gazdag Reichmann fogják benne látni, hanem méltányolják Reichmann Ármint, az új magyar nemest.

Itt említjük meg, hogy a királyi kitüntetés még mindig nem érkezett meg, de csak türelem! A kormány végre is ilyen érdemeket, ilyen kvalitásokat nem mellőzhet el. Ha ma késik a nemesség, holnap báróság jöhet. És vajjon mért ne lenne báró — Reichmann ur!

Politikai tarkaságok.

— december 27.

A király utja. A királyról azt híresztelték, hogy e napokban ellátogat Dániába. Erről az országról mondta Hamlet királyfi, hogy „valami büzlik Dániában.” Minek utazna oda a király, mikor magának is van két országa, amelyekben büzlik valami!

Rákóczi hamvai. Tisza gróf nagyon sügösnök találja a II. Rákóczi Ferencz hamvainak hazaszállítását. Szegény fejedelmünk! Te se gondoltad, hogy hazatértedet kortesutnak szánja, aki hazahozat!

Népdal — Tisza grófnak. A kedves papának, Tisza Kálmánnak — amint tudjuk — az volt a kedvencz nótája, hogy:

„Vékony deszka kerítés...”

(Bizonyosan arról a nagyon vékony kerítésről álmodozott, amely ma még fennáll Ausztria és Magyarország között.) A vékony kerítést is romba döntögető egész működésére azonban a következő nóta illik:

„Aki bolond, ugrik az,
Ahol árok nincsen,
Irok Ugrán levelet
S meg is ugrom kincsem!”

Kapuzáráskor. Az ország házának kapuit nemsokára bezárják. Sokan térnek vissza az új választásokkal, de a kormánypárt kapuján ingyen ugyan neki sem hatol be. Így tehát az új báróktól összeharácsolt pénz tulajdonképpen — kapuzárás.

NAPI HIREK.

— **Esküvő.** A szeretet ünnepén, karácsony másodnapján két egymást igazán, évek hosszú sora óta szerető szív olvadt egybe. A magyar-olasz barátkozás hozta létre ezt a házasságot, melynek szereplői dr. Gigante Silvino fumei kereskedelmi akadémiai tanár és Sáska Gizella, Kovács József polgármester fogadott leánya. A házasság számai arra az időre nyulnak vissza, mikor mintegy 10 év előtt a fumei dalárda vizsnoztta a debreczeni dalegylet látogatását. A boldog vőlegény szülei akkor a polgármester házának vendégszeretetéélveztek. A polgármester és családja később vizsnozták a látogatást Fiumében. Itt ismerkedett meg a két fiatal, akkor még gyermek szív. — Azóta álmodoznak a boldogságról és ez a szép álom most, tegnap valóra vált. A szép menyasszony házasságkötése az állami anyakönyvi hivatalban d. e. 11 órakor ment végbe, majd az ifju párt az egyház szertar-

tásai szerint Kiss Albert lelkész adta össze, magasabb szármáyalású szép beszédet intézve az ifjú párhoz. Az ezután következő szük-körü lakomán a menyasszony és a vőlegény rokonságán kívül résztvettek Kiss Albert lelkész, Vecsey Imre főjegyző nejevel és leányával, dr. Bruckner Ernő főorvos nejevel, dr. Oláh Miklós törv. bír. nejevel, Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok nejevel, Oláh Imre áll. anyakönyvvezető, dr. Varga Elemér titkár. A boldog ifjú pár a délutáni gyorsvonattal a magyar kikötővárosba, Fiuméba utazott.

— **A nyugdíjellenőrző bizottság ülése.** A nyugdíjellenőrző bizottság ma délután ülést tart.

— **Képviselőjelölés.** Minden jel arra mutat, hogy csakugyan közelednek a választások. Azt kell következtetnünk abból a szabadelvű párti mozgólódásból is, amely szerint a debreczeni kormánypart karácsony első napján a második választó kerületben jelölte Münnich Aurélt, az iglói kerület képviselőjét. A jelölő gyűlésen kevesen vettek részt, s ezeket is hamar szétbontotta egy hazafias ifjakból álló csoport, akik elkezdtek énekelni a Kossuth-nótát.

— **Bészler Lajos temetése.** Bészler Lajos nyug. városi tanácsnok temetése nagy részvét mellett ma d. e. 10 órakor ment végbe a Széchenyi-utcai kertből, ahol a Budapestről hazaszállított heittestet ravatarla helyezték. A gyászszertartáson megjelent a városi tanács, a tisztviselők Kovács József polgármester vezetésével. — A gyászszertartást Szele György lelkész végezte, megható beszédet mondva. Az elhunytat a Kossuth-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Felolvasó estély.** A csütörtöki felolvasó esték harmadika a hó 29-én csütörtökön délután 5 órakor tartatik meg a r. kath. főgymnasium dísztermében. A műsor, melyet teljes egészében hoinapi számunkban fogunk leközölni, ismét oly ügyesen van összeállítva, hogy teljesen méltó lesz a megelőző felolvasó esték műsorához. Lesznek ismét vetített képek, melyek szíves képekben mutatják be, egy felolvasás keretében, a „Megváltó életét.“ (Itt megjegyezzük, hogy a színes vetített képek bemutatásánál gondoskodás történt arra nézve, hogy azokat mindenki saját rendez helyéről nézhesse végig. Az egyes számok közt ott szerepel Husz Lajos jeles zeneköltőnk hűbájós, fülbemászó, kedves „Bölcső dala“, melyet a női kar ad elő. Ezt követi Domanitzky Teréz kisasszony gordonka játéka, kit zongorán Werlin Sándorné urnő, hegedűn pedig Podolszky Margit kisasszony kísér. E három művész triója oly csodálatra méltó technikai ügyességgel, oly mély érzéssel, művészi tökélyvel párosult, minőt hallani nem mindennap van alkalma a zeneértő közönségnek. Főlép még ez estén ifj. Póka Gyula ur Bpestről, (az „István“ gőzmalom közbecsülésben álló igazgatójának zenei tehetséggel megáldott fia), ki Székely I. és Chopin műveiből ad elő zongorán. Akik ismerik e briliáns játéku zongoraművészt, érdeklődéssel néznek debreczeni fellépte elé. A felolvasó estére jegyek kaphatók Mihalovits I. gyógyszerárban és este a pénztárnál.

— **Gróf Károlyi belépése az ellenzékbe.** Gróf Károlyi Mihály Kossuth Ferenczhez, a szövetkezett ellenzék elnökéhez a következő levelet intézte:

Nagyságos Kossuth Ferencz urnak, a szövetkezett ellenzék elnökének Budapesten.

Nagyságos Pártelnök ur!

A gróf Tisza István kormányának azon eljárása, amelylyel november hó

18-án a képviselőházban oly durván megsértette a szólásszabadságot és ezzel együtt az alkotmányt, arra indit engem, aanyival is inkább, minthogy ennek előtt sem voltam hive a mai rendszernek, hogy én is azokhoz csatlakozzam, akik el vannak szánva a végsőig menő harcra azon kormány ellen, mely legszentebb jogainkat lábbal taposa. Kérem, legyen szives ennek folytán tudomásul venni, hogy jelen soraim által belépek az egyesült ellenzékbe és ezen belépésemről a szervező bizottságot értesíteni sziveskedjék. Maradok kiváló tisztelettel és hazafias üdvözléssel, gróf Károlyi Minály.

Fenérvár Csurgó, 1904. december hó 25.

— **Iparos kör mulatsága.** Holnap délután öt órakor saját helyiségében az Iparos kör választmányi ülést tart, melynek tárgyát az ideai farsangon rendezendő mulatság képezi. Előreláthatóan az Iparos kör bálja február első vasárnapján lesz.

— **Uj napilap.** Kolozsváron „Napló“ czimben, ellenzéki irányu politikai napilap indul, dr. Ováry Elemér és Szász Odón, jónévű ismert újságíró szerkesztésében. Örömmel üdvözlöljük a függetlenségi eszmék harczoisait.

— **Esküvő.** Groszmann Ignác banktulajdonos, tartalékos hadnagy vasárnap délután 3 órakor vezette oltárhoz Turai Margitot, Turai Farkas kedves, művelt leányát.

— **Köszönetnyilvánítás.** Karácsonyára és szegény gyermekek ruházására a következő adományokat vettük: Trnka Ferencz 20 kor., Krämer Lajos 10 kor., Ormós Gáborné 5 kor., özv. Boczkó Sámuelné 4 kor., Reisinger József 4 kor., Májor János 8 db ing és harisnya, Főlegyházy János egy doboz szalonczukor, Zimmermann Gyuláné 100 db alma, Ganofszy Lajos 50 db narancs. Ezen szives adományokért fogadják a jószívű adakozók hálás köszönetünket. Debreczen, 1904. decz. 27. Materny Lajos főesperes-lelkész.

— **Gyanus halál.** Ganarda József 8 éves lelenozgyermek tegnap déiben Teleki-utca 80. számú háznál hirtelen rosszul lett s mire orvost hívtakak voltak hozzá, meghalt. Varga Emil dr. orvos a kis lelenozgyermek holttestét a közkörházba szállíttatta, hol felboncolják.

— **Aki hat év óta nem dolgozik.** Sebestyén Sándor kéményseprő segéd 1899. január 22. óta jár két az országban dolgoztalanul. Koldulással keresi meg a munkakerülő ember a kenyerét. Tegnap a Csapó-utczán házról-házra járva kéregetett, amiért a rendőrségre került.

— **Betlehemesek meg a szűz dohány.** A tiszacsegei tanyákon járt az ünnep alatt B. Kovács István négy társával betlehemezni. A tanyákon a vallásos énekeket ajándékokkal jutalmazták. Az ajándékok miatt lett aztán egy kis kellemetlenségük az ajándékozónak is, ajándékozottnak is. Ugyanis csak engedélylyel lehet üzni a betlehemezés régi szokását. Kovácsékat megfogták a csendőrök s mivel nem volt engedélyük, a kapott ajándékot elkobozták. Az elkobozott holmik között egy kilogrammnyi jófajta magyar dohányt találtak. Kovácsék azt vallották, hogy Deliházi nevű tanyán kapták az éneklésért. A csendőrség megindította a nyomozást, melynek során előreláthatóan egész dohánycsempész társaságot fedeznek fel.

— **A két Fekete Ferenoz.** Az egyik kereskedő segéd, a másik hentessegéd. Az éjjel a két Fekete Ferenoznek jókedve volt és jókedvükben a Homok-utca 19. számú házról két ablakot lezedtek. A rendőrök

elfogták a tett elkövetése után menekülőket, kik ellen folyik az eljárás.

— **Halalozás.** Az alábbi gy. szjelen-tést vettük: Szomorodott szívvel tudatjuk felejtethetlen jó nőm, gondos édesanya, hű gyermek, szerető testvér, meny, sógornő és jó rokon néhai Kecskés Eszter polgár Ménes Istvánné asszonynak f. hó 26-án éjjel 12 órakor életének 35 ik, boldog házasságának 16-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejtethetlen halottunk földi részei f. hó 28-án délután 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Bethlen-utca 59-ik számú házuktól a nagy templomban tartandó gyászszertartás után a Péterfia-utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni, mely végtisztességtételre rokonnainkat, ismerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904. december hó 27-én. Bánatos férje: Polgár Ménes István, gyermekei: Mária, István, András, Zsuzsika, Ferencz és Katicza. Az elhunytak szülei: Polgár Kecskés János nejevel Szendrei Sárával, gyermekeik, illetve testvérek: Kecskés Juliánna férjével Polgár Balogh Istvánnal és gyermekeik, Polgár Kecskés István nejevel Orosz Agnessel. Anyósa: Özv. Polgár id. Ménes Andrásné Balogh Zsuzsánna és gyermekei, illetve sógor, sógornők. Polgár Ménes András nejevel Balogh Sárával, Polgár Ménes János nejevel Molnár Zsuzsánával és gyermekeik. Polgár Ménes Mihály nejevel Lőrinczi Eszterrel és gyermekeik. Nagybátyja és nagynénjei: Polgár Faragó Mihály. Özv. Polgár Erdei Ferenczné Kecskés Mária. Kecskés Erzsébet. Számos közeli és távoli rokon nevében is.

— **Tolvaj bérkocsis.** Hogy milyen züllöttek a bérkocsisviszonyok Debreczenben, azt legjobban jellemzi az alábbi eset. Tegnap d. u. vonattal érkezett meg Ádamossy Béla csendőrhadgy. Kézitáskáját hordárral a 3. számú bérkocsira vitette. Mire ő maga is kijött az állomás épülete elé, már akkor a bérkocsinak hült helye volt. A rendőrség csak nehezen tudta kézrekeríteni a bérkocsist. A bérkocsi Morvai József tulajdona. Morvai Hegy-megi Rudira bizta a hajtást, daczára annak, hogy Hegyemegit a rendőrség viselt dolgai miatt a hajtástól eltiltotta. Ez egy eset a sok közül. A bérkocsisok ellen minden oldalról olyan sok a jogos panasz, hogy a bérkocsisügy rendezését a főkapitánynak tovább hallgatni lehetetlen.

— **Munkás dalestély.** A debreczeni munkás dalegylet karácsony második napján tartotta dal- és táncszertélyét a Bika dísztermében. A nyitány után Abrányi „Boldog voltam“ kezdetű szerzeményét adta elő a dalegylet. Varga László hatásos szavalata után Lányi „Bármerre jár“ kezdetű dalát adta elő a dalegylet. Kaliczky Ernő humoros szavalata után Horváth Akos „Késő vágy“ czimű dalát énekelte a dalegylet, amely a Rákóczi-indulóval fejezte be a tartalmas műsort. Azután tombola, majd tánc következett. A jól sikerült dalestély vendégei hajnalban hagyták el a táncztermet.

— **Egy őrmester szerencsétlensége** Vasárnap vezetes szerencsétlenség történt a debreczeni mentelepen. Mátyás őrmester az egyik lovat lovagolta. A ló makranczoskodott és hátravetette magát, miközben elbukott. Mátyás őrmester lebukott a lóról, de oly szerencsétlenül, hogy a ló alá került. A szerencsétlen huszároster életveszélyes sérüléseket szenvedett. Beszállították a katonai kóházba.

— **Uj egylet.** A debreczeni kereskedelmi alkalmazottak körében mozgalom idült meg oly egylet alakítására, amelynek kizárólagos célja a kereskedelmi alkalmazottak helyzetének javítása legyen. Az első ülést a karácsonyi ünnepek alatt tartották,

amelyen a szervező bizottságot alakították meg.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozásokat jelentették be: Jilek Julianna ev. ref. 17 éves, Borbély Lujza ev. ref. 9 hónapos Debreczeni Sándor ev. ref. 75 éves, Szabo Mártonné ev. 42 éves, Faragó Mihály ev. ref. 3 napos, Szöke János ev. ref. 3 hónapos, Molnár Mátyas ev. ref. 22 hónapos.

— **Összeesett az utozán.** A Piac-utczán tegnap összeesett özv. Onodi Andrásné Somogyi Lidia. Hirtelen nagy népcsődület támadt, élesztették az elesett asszonyt, még orvost is hívtak és végül ki-sült, hogy Onodinának semmi egyéb baja nincs, csak nagyon félyen nézett a kancsó fenekére. Lakására vitték.

— **Vérbe fagyott cigány.** Tegnap este 7 órakor a Telegdi fürdő mellett a járdán találta a rendőr öre Rácz Antal muzsikus cigányt. A bal szeméből és halántékából folyt a vér. A rendőrség, miután oly részeg volt az öreg cigány, hogy beszélni sem tudott, bezállította a közkórházba, ahol súlyos sérüléseit bekötötték. Még nem lehetett megállapítani, hogy baleset áldozata-e vagy úgy ütötték le.

— **Megvadult lovak.** Nagy riadalmat keltett ma a Piac-utczán Molnár István gazdálkodó két lova, melyek iszonyu vágatással vonszolták végig a szekeret az utczán. A Degenfeld téren felügyelet nélkül hagyta Molnár a szekerét lovasul. A lovak valamitől megijedtek, megbokrosodtak és a Degenfeld-téren keresztül a Piac-utczára vágattak, hol a gyalogjáróra vonszolták fel a szekeret, míg a megvadult lovakat egy utjokba került szekér fel nem tartotta.

— **A Dreherben** Komis József zene-kervezető vezetése mellett az első aradi magyar tambura és énekkar ma szerda este válogatott és családi műsorral hangversenyt tart.

Gutaütés betörés közben.

Egy 69 éves betörő halála.

— december 27.

Erdekes és a maga nemében pártját ritkító körülmények között lelte halálát Tessedán János 69 éves simándi oláh parasztember.

Tessedánt notórius tolvajnak ismerte a falu kamaszkora óta. Erre a hirre alaposan rá is szolgált, mert amit a szeme meglátott, azt a keze nem hagyta ott. Ebben a hirhedségben öszült meg az öreg Tessedán s az élete folyamán igen sokszor megakadt a tilosban botorkáló lába a büntető paragrafusok ága-bogába. Fiatalabbi éveiben nagyobb szabásu gaztetteket követett el, öreg-ségére azonban megelégedett apróbb csinytevésekkel és lopásokkal.

Igy is elég baja volt vele a falu népének. Ha valami jószág, vagy baromfi elveszett, a csendőrök Tessedán körül kereskedtek s ezen a csapáson ritkán jutottak hamis nyomra.

Tegnap éjszakának idején belopozkodott egy idegen portára s feszítő szerszámmal felszerelve bontogatni kezdte a kamra belakatolt ajtaját. Már tárva nyitva állott előtte a kamra, de Tessedán nem tudta a munkája gyümölcsét learatni, mert mielőtt a kamrába beléphetett volna, gutaütés érte.

Reggelre kelván az idő a házbellek ott találták az öreg Tessedánt a nyitott kamra ajtó előtt a földön elterülve, holtan. Mellette heverték a feszítő szerszámok. Az előhívott járásorvos megállapította, hogy Tessedánt agyszélhűdés érte.

A csendőrség azonnal jelentést tett a kir. ügyészségnek, amely minthogy gyilkosság esete nem forog fenn, megadta a vén bűnös eltemettetésére az engedélyt.

A falu vallásos népe Tessedán esetében

az Isten büntetését látja s példának állítja oda, hogy miként bűnhődnek azok, akik a más jószágát megkivánják.

TAVIRATOK.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

A trónbeszéd és a szövetszöveg ellenzék.

Budapest, decz. 27. A szövetszöveg ellenzék ma d. e. tartott értekezletén elhatározta, hogy megjelenik a király előtt, mikor a trónbeszéddel az országgyűlést feloszlatja. Az ellenzék a trónteremben az Andrásyakkal együtt külön csoportban fog állani.

Uj év a politikában.

Budapest, decz. 27. A kormányelnököt az uj év alkalmából Erdélyi Sándor volt miniszter, Perczel Kammerer és Podmaniczky Semsy báró fogják üdvözölni.

Oroszország ujjászületése.

A czár alkotmányt ad népének.

Pétervárról jelentik hivatalosan, hogy az orosz czár tegnap rendeletet adott ki. A rendeletben foglaltak, ha megvalósulnak, Oroszország ujjászületését, felszabadulását a zsarnoki uralom alól fogja jelenteni.

A rendeletben kinyilatkoztatja a czár, hogy a kerületek önkormányzati jogát nagyobbítani akarja, szabályozza a felekezetek ügyét, elismeri a vallási egyenjogúságot, kiterjeszti, nem korlátozza a gyülekezési jogot, a büntető eljárást modern alapokra fekteti, — a Szibériába való deportálását osakis kivételes esetekben enged meg és végül kilátásba helyezi, hogy az orosz alkotmányt törvényhozás útján óhajtja szabályozni.

Montignoso grófnő öngyilkos?

Drezda, decz. 27. Az udvar megező-folja, hogy a szász király felesége Montignoso grófnő öngyilkossági kísérletet követett el.

Párisban azt hirtelik, hogy a drezdai udvar azért titkolja az öngyilkosságot, mert a közvélemény ítélete az esetért az udvarra háramlik.

Perczel lekészt.

Budapest, decz. 27. A kormány félhivatalosa tudatja, hogy Perczel Dezsőnek ma délben Budapestre kellett volna érkeznie, hogy holnap a képviselőház ülésén elnököljön, de a Házelnök nem érkeztetett meg birtokáról, mert lekészt(?) a vonatot. Perczel csak holnap d. u. 2 órakor érkezik meg.

(Ebből a kis közleményből minden gondolkodó kiolvashatja, hogy Perczel fél holnap elnökölni, mert ha nem félne, holnap délig Bonyhádról kétszer is Budapestre lehetne. A könyvomatosságot úgy látszik, hülyének tartja az embereket, akikről elég vakmerően feltételezi, hogy nem ismerik Budapest és Pécs közötti vasuti összeköttetést. Nyiltan nem meri bevallani, hogy Perczel

fél elnökölni, tehát most is olyan üres, ügyefogyott kifogást hoz fel, mint legutóbb is mikor komolyan állította, hogy Perczel nem félt és csak azért nem elnökölt, mert influenzás volt.)

Tőzsde.

Budapest, decz. 27.

Buza	1905 áprilisra	10:15—
Buza	1905 októberre	8:81— 8:82
Rozs	1905 áprilisra	7:93— 7:94
Rozs	1905 októberre	—
Tengeri	1905 májusra	7:60—
Zab	1905 áprilisra	7:21— 7:22
Zab	1905 októberre	—

Készáru csöndes.

Gyilkos erdőőr.

Vadászat vadorzóra.

— december 27.

Solymossy Lajos báró sikulai uradalmanak egyik erdejében gyilkosságot követett el Tóth János uradalmi esősz, aki az uradalom érdekeinek védelmében tulbuzgóságból lelőtte Andra Avram ismert vadorzót.

Tóth János erdőőr szolgálatteljesítés közben észrevette, hogy Andra Avram megbukik az erdő bozótjában. Egy vastag fa törzs mögé vonult s onnan figyelte, mi szándéka van Andrának. Az utóbbi később, biztonságban érezvén magát, előbujt a cserjék közül s egy-fejszével hasogatni kezdett egy vastagabb faágat, hogy azt magával vigye.

Abban a pillanatban mikor a faág elvált a törzstől a közelből erős fegyverdurránás hallatszott s ezt nyomban követte még kettő. A harmadik lövésnél Andra felordított s lebukott az erdő talajára.

A tulbuzgó erdőőr lelőtte Andrást s aztán maga jelentkezett a csendőrségnek. Ott nyomban letartoztatták s vallatóra fogták. Tóth János kijelentette, hogy kénytelen volt a fegyverét használni, mert Andra veszedelmes vadorzó s ha szembe kerül vele, esetleg az üti le őt.

Andrának vadorzás miatt többször volt már összeütközése az erdőőrökkel s indulatos, rettegett ember hírében állott, aki nem sajnálta az ellenségétől egy készsúrást vagy egy jól irányzott lövést, ha a szükség úgy kívánta. Ez a rettegett volta okozta vesztét.

Tóth Jánost, a gyilkos erdőőrt az előzetes nyomozás befejezése után bekísérték az aradi kir. ügyészség fogházába. Itt kihallgatta a vizsgálóbíró, aki előtt megismételte azt a vallomását, amit a csendőrség előtt tett s váltig erősítette, hogy ártatlan.

Az ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emel Tóth János ellen vádat s ügye a legközelebbi esküdtszéki cikluson kerül tárgyalás alá.

IRODALOM.

Harangoznak.

— Irta: Balla Miklós. —

Harangoznak az alvégi toronyban, Az alvégen egy kis házban halott van... Kósza szellő azt suttogja az ágnak: Nem kell hinni a mostani leánynak!...

Huzzák, huzzák az alvégi harangot,
Kósza szellő szerre hordja a hangot,
Vidd el szellő, repülj véle messsire,
Minden legény hadd térjen az essére!...

Engem is már nem sokára temetnek,
Jól tudom, hogy hamar el is felednek!
Huzzák meg majd a kis templom haranját,
Kósza szellő hadd vigye el a hangját!...

Messze, messze, magas hegyek aljában
Kiesi ház áll, sok nagy között, magában;
Ott valaki mégis, mégis akadna,
Aki engem tán meg is siratna!...

Huszonöt év. A Kecskeméti megjelenő „Szőlészeti és Borászati Lap” 1904. év végén huszonöt éves pályáját futotta be. Ezen idő alatt szakcikkei és okos tanácsai által hozzájárult Magyarország jelen szőlőművelésének felépítéséhez. A lapot Maurer János szerkesztő-kiadója alapította, kinek nevéhez a szőlőművelés terén sok újítás és javítás fűződik. Huszonötödik évfordulóját nem nagy hangzású hírveréssel ünnepli, hanem csendben, azon jóleső öntudatban, hogy huszonöt éves működése édes hazánk szőlőszetének újjátelepítésén áldást hozó volt. Ki e hasznos, önzetlen és független szaklapot, mely egyedül előfizetőinek érdekében működik, még nem ismeri, az kérjen mutatványt belőle, hogy megismerhesse. — A cím: „Szőlészeti és Borászati Lap” Kecskemét

A „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára” az 1905 ik évre megjelent, dus, tárgyilagos és értékes szakcikkekkel. Tartalmánál fogva valóságos szakkönyv ez, mely minden szőlőtornelőknek nagyon sok hasznos tudnivalót tartalmaz. A naptár ára 1 kor., s magrendelhető a szerzőnél: Maurer János, Kecskemét.

Zeneszerzők figyelmébe! A „Magyar nemzeti zenemű terjesztő vállalat” (Magyar Gábor) bizomány és kiadóhivatala, Budapest V., Akadémia-utca 13. terjesztésképp átvesz bizományba és kiadásra mindenemű zeneművet. Zeneszerzők eziránt forduljanak fenti kiadóhivatalhoz.

INGATLANOK FORGALMA.

Schvartz Ármin és neje Fischbein Katalin veszik a debreczeni 225. sz. tjkvben foglalt Monostor-utca 7. sz. házat Kóródi Lajos és neje Nagy Juliánától 53000 koronáért.

Verlin Gábor veszi a debreczeni 905. sz. tjkvben foglalt 866 négyszögöl Sesta kerti szőlő egyötöd részét árverésen 1110. koronáért.

Stark Márton veszi a debr. 2626. sz. tjkvben foglalt Salétrom-utca 30 sz. házat árverésen 22000 kor.

Kállai István és neje Dobi Julianna veszik a debreczeni 4414. sz. tjkvben foglalt 7 hold 200 négyszögölől ondódi földet dr. Berényi Páltól 6400 kor.

Gereby Pál veszi a debreczeni 8810. sz. tjkvben foglalt 6 hold 1547 négyszögöl ujosztású földet Megyaszai Sándorné Zöld Juliánától 5603 kor. 62 filérért.

Kovács István és neje Bakó Zsófia veszik a debreczeni 7122. sz. tjkvben foglalt 131 négyszögöl majorsági földet Kovács Mihály és neje Nagy Zsuzsannától 1700 korona.

Sasvári János és neje Pálfi Julianna veszik a debreczeni 8774. sz. tjkvben foglalt 564 négyszögöl Boldogfalvi-kerti szőlőt Varga Juliánától 1500 kor.

Kenyeres Károly és neje Abelesz Emma veszik a pusztai szepesi 80. sz. tjkvben foglalt 69 hold 1400 négyszögöl tanya és a debreczeni 5571 sz. tjkvben foglalt 21 hold 11 négyszögöl ujosztású földet összesen 66,000 koron. Buday Józsefné Király Ilnától.

Csontos József és neje Székely Erzsébet veszik a debreczeni 6022. sz. tjkvben foglalt 637 négyszögöl újkerti szőlőt Bánóczy

Antal és neje Polgár Teréziától 3000 koronáért.

S abó Bálint és neje Tar Sára viszik a debreczeni 808. sz. tjkvben foglalt 7 hold 1550 négyszögöl ondódi földet Polgári Jánosné Faragó Julianna és társaitól 6600 kor.

Nagy Sándorné Barta Julianna veszi a debreczeni 7828. sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl Tóczóskerti szőlőt Barta Mihálytól 1150 kor

Nagy Lajos és neje Szegedi Eszter veszik a debreczeni 7700 és 7071 sz. tjkvben foglalt 26 hold 800 négyszögöl ondódi földet Nagy Mihálytól 30,800 kor.

Nagy Sándor és neje Nagy Ferencz veszik a pusztai fancieskai 23. sz. tjkvben foglalt 56 hold 559 négyszögöl kaszálót a debreczeni kölesönös segélyző egylettől 13,264 kor.

Fejlesztés Sándor és neje Szendrei Julianna veszik a debreczeni 1458. sz. tjkvben foglalt 518 négyszögöl csapókerti szőlőt Csineser Sándor és neje Kőteles Sárától 4400 kor.

Japán estély.

— Felülfizetések. —

Felülfizettek az izraelita nőegylet 1904. decz. 17-iki japán estélyén:

25 koronát: dr. Balkányi Miklós. 20—20 koronát: Berger Mórné, Fischbein Ignác, Kandel Ferencz, dr. Lukács Emil, dr. Wolafka Nándor. 10—10 koronát: Fisch

Lajosné, dr. Fejér Ferenczné, Fleischmann Mór, Falk Lajos, Falk Armin, Grosz Nagy Ferencz, Glück Venczelné, Gara Alajosné, Hartstein Sámuelné, Hartstein Péter, Hartstein Kálmán, Hajnal Samu, Kola Jánosné, Keppich Odönné (H.-paly), Kócs Antalné, Kardos László, Moskovicz Adolfné, Ormódi Lajosné, dr. Popper Alajos, Rosenthal Gy. (Nyiregyháza), Ranunkel H. és fia, Révi Nándorné, Reichmann Árminné, Stern József, dr. Weisz József, dr. Weinberger Sándor 9 koronát: Holländer A. és fia ezég. 8 koronát: Fried Lajos 7—7 koronát: Berger

Henrikné, dr. Degenfeld József, Domahidy Elemér, Forrai Ernő, Fürst Odön, Hauer Bertalan, dr. Kemény Viktor, Poroszlai László, Rázsó Gyula, Szabó Kálmán. 6—6 koronát: dr. Balázs Bertalanné, Becherz Manóné, Berger Vilmosné, Boros Izidor, Fisch testvérek, Hollander József, dr. Kardos Samu, Reichardt Maróné, dr. Popper Mór, Lichtblau Albert, dr. Szántó Sámuel, Szántó Gyözö, dr. Weisz Bertalan, Steinberger Gyuláné. 5—5 koronát: Borsos

Kata, dr. Engel Ignác, dr. Gutfreund Sámuel, Keiner Adolf, Krausz Bernát, Hevesi Gyula, Hoffmann Sándor, dr. Löfkovics Márton, Löfkovics Arthur, Mandel Béni, Mandel Jenő, Mihalovics Jenő, ifj. Schvarcz Vilmos, Ungár Jenő, Csanak József, Preiser Salamonné. 4—4 koronát: Balkányi Edéné, Berger-Fischbein Fanny, Bernáth Elemér, Darvas Izidor, Drucker Mórné, Fisch Lajos Halász Nándor, Jónász Mór, Kenyeres Károlyné, dr. Láng Sándorné, dr. Langenfelder erzredorvos. Rozenfeld Salamon, özv. Rosenberg Albertné, Stern Ignác, Stern Péter, Szentkirályi Tivadar, Tafter Kálmán, Tolnai Kornél, Tóth István, Zoltán Herman. 3—3 koronát: Brüll Ede, Braun Miklóné, Hirschfeld Armin, Horváth Jenőné, Katz Lajos, Kálmán Ferencz, Kesztenbaum Jónásné, Gerstner Kálmán, Lestyán Adorján, dr. Moskovitz Miksáné, Takarék és hitelintézet. Tihanyi József, Rosinger Lajos, Ulman Salamon, dr. Varga Elemér, Weichinger Károly. 2—2 koronát: Dr. Abrahám Dezső, Blumenstein

Testvérek, Áron Jenő, dr. Brunner Lajos.

REGÉNYCSARNOK.

A osapodár asszony.

Imre: Látod ezt máris kineveted. De folytatom. Leginkább édes-bus melankóli-

kája ragadott meg. Első látásra észrevettem, hogy szerencsétlen.

Arthur (komolyan): Valóban nagyon szerencsétlen. A férje nem érti.

Imre (int): Nem értette. Fényképész volt.

Arthur: Fényképész?!

Imre: Igen, fényképész. De épen úgy lehetett volna bankár vagy lapszerkesztő is.

Arthur: De az övé is fényképész.

Imre: Ugy? Ismét láthatod a tyipikust. Tehát e jó ember fényképész volt. Talán ebből magyarázható, hogy felesége olyan könnyelműen bánt a képeivel... Ha szép idő volt, a jó bácsi egész délelőtt dolgozott. Az első találkát is délelőtt adta az asszony saját lakásában.

Arthur: A jó asszony! (Érdeklődve.) Tovább, kérlek!

Imre: Nincs tovább! Legfeljebb azt említhetem fel, hogy szerette a szelencét és végül elárult.

Arthur: Elárult, elhagyott?

Imre: Természetesen!

Arthur: Hát viszonyod volt vele!

Imre: Term... (Nevetve.) Nem.

Arthur: Tudni akarom. Mindent akarok tudni.

Imre: Mindent egyszerre?

Arthur: Meddig tartott a viszony?

Imre: A viszony? Hat hónapig.

Arthur: És azután?

Imre: Azután? Tél volt és ő elhagyott. Miért is ne?

Arthur: Csodálatos. Mondd, ismered az utódodat?

Imre: Nem, nem ismerem szegény bolondot.

Arthur: Hogyan tudod, hogy bolond?

Imre: Gondolom. Hát elcsábíthatta volna másképp! Különbben miattam lehet okos vagy bolond. Mi közöm hozzá? Az én időm lejárt. Hogy is mondja csak Nietzsche: „Ahol nem szerethetsz, onnan távozz!” Én távoztam. Talán nincs is, talán jó utra tért. Ki tudja?

Arthur: Nem tette!

Imre: Hogyan? Hát ismered?

Arthur: Azt hiszem.

Imre (gyorsan): Nem vagyok kíváncsi, nem akarom tudni, (kalapját véve), szervusz.

Arthur: Várj még egy perczig csak!

Imre: Parancsolj!

Arthur (tettetett nyugalommal): Mi a neve annak az asszonynak, a volt kedvesednek.

Imre: Hová gondolsz? Nem volna lovagis eljárás, a nevét elárulni?

Arthur: De tudnom kell! Meg kell mondanod!

Imre: Kell?! (Leteszi kalapját, nevet.) Mondd, csak, hogy hívják azt az asszonyt, a kedvesedet. (Arthur hallgat.) Látod? Te titkolódsz, de én őszinte legyek.

Arthur: Csak a keresztnévét.

Imre: Azt sem!

Arthur: Csak a keresztnévét... Csak az első betűjét! Valami bánt, pedig biztosan tudom, hogy tévedek. Csak az első betűt...

Imre: Az első? Jól van! (Szünet. Erősen nézi Arthurt.) E.

Arthur (összerázkódik, kiált): E. és a második m.)

Imre (nyugodtan): Igen.

Arthur (az ablakhoz lép): Ugy?!

Imre (ijedten): Mit csinálsz? Mit akarsz?

Arthur: Helyet csinállok neked. Oh! Em... (A kertbe ugrik)

Imre: Tisztára megőrült De Arthur! Mit miveisz? (Az ablakhoz siet.) Ne légy ostoba! (Feláll az ablakra.) Hisz én csak nem... de hagy az asztalt! Hal-lod?! Ne vidd el! Mit gondolsz? Mit tegyek? Hisz minden pillanatban beléphet. Hogyan mondd. „Az mindegy, nem számít?” Talán szerinted nem, de én... Nekem jegyesem van! (Leugorva.) Most elszaladt! Micsoda örült gondolat, én fogadjam a kedvesét. (Kulcs zörög a zárbán, ruhasuhogás.) Lépések. Ez ő! Már itt! (Elbuvik a függöny mellé.)

A fátyolos hölgy (körülnéz): Már megint elbujtál — Várj csak bolondom (A függönyhöz szalad, mely mögött Imre rejtőzik)

Imre (előlép és megismeri): Hát ma-ga az!?...

A fátyolos hölgy (szintén megismeri) Imre! Ilyen cselvetés!! (Kiszalad s becsapja az ajtót.)

Imre: Em... Em... Emma. (Egy székbe hanyatlik.)

Radnóthy Dénes

PEKAREK
CHINA és CEYLON
TEA

minőségénél fogva bármely más tea-val nem pótolható, miután finomsága ereje és zamata a régen bevált keverési módszer által felülmuhatatlán marad. Senkise mulasszon el egy kísérletet megtenni. Csak eredeti csomagokban kapható minden finomabb drogusita, fűszer- és csemege kereskedésben

Debreczenben képviselve:

Halmágyi József

nr által

1 liter
Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitünő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utócai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására

városi nyomdában,

városház keresztépület

A virágkedvelő
közönség figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virágüzletembe egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel- és külföldi nagyvárosok elsőrangú virágterméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virágtermemben bármilyen nagy megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésem oda irányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljem és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyújtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

PACZELT JÁNOS mű-kertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Kedvező alkalom!

Újévi ajándékok bevásárlására

A Miklós és Markbreit

csődtömegehez

tartozó bazár áru és férfi divat cikkekkel álló összes árukészletet megvettem és azokat a fenti cég régi üzlethelyiségében (Piac utca 19. sz. a. Nagytőzsde mellett) és azokat minden elfogadható áron, szóval becsértéken alól is, tehát csaknem fél-áron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére.

Nagy raktár van bazár áru cikkekkel u. m. gyermekjátékokból, mindenféle babákból és más értékes ajándéktárgyakból, továbbá dohány, szivar és cigaretták, tárczák, a legdivatosabb férfi kalapokból, nyakkendőkből és számos itt fel nem sorolható árucikkekkel.

Csődtömeg kiesinybeni elárusítását!

Tisztelettel

Markbreit Ignác.

Finom ruhaszövetekből,

ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabású

maradék vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nődivat és szőnyegáruháza

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytár és illatszerraktára Debreczenben (Tisza-palota)

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges álalpotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyú gyógyszerár által. Majna Frankfurt.

Háziurak és építész urak figyelmébe.

Függőereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 1.60 fill.
Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 4. — fill.
Tető fedés négeyszög méterenkint 18. számú I-ső rendű vaspléből . . . á m. 3.30 fill.
 Ezen minták fekete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló **épületmunkák** rajzszerinti kivitelben olcsóbban 10%-al, mint Budapesten.
Fűthető fürdőkádak 40 K-tól feljebb. **Könyök csövek** 40 f.-től feljebb.
Rendes fürdőkádak 20 K-tól feljebb. **Borforralók** 60 f.-től feljebb.
Gyermek fürdőkádak 10 K-tól feljebb. **Mindenféle konyha cikkeket** raktáron tartok feltűnő olcsó árban.
Úló fürdőkádak 11 K.-tól feljebb. **Elvállalok kloset kezelést**, 1 évre 8 K-ért.
Kályha csövek egyenes 30 f.-től feljebb.

Kövesi József bádogos mester. Debreczen,
 Széchenyi-utca 1. szám.
 Donogán és Somossy-czéggel szemben.

Aláírási felhívás.

A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet 1905 január 1-én megajítja a második évtársulatát. Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjő, mint a hirtel igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendői fennállásnak tagjai száma máris meghaladja a 800-at, kik 4500 törzsbetűre több mint 120 000 koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul, 600.000 korona törzsbetűt tökének felel meg.

Egy törzsbetűre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszoneredményre, mely mint már eddig megállapítható:

6% kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetűeik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig előlegképen befizetésük $\frac{9}{10}$ része erejéig, megfelelő kezesek jótállása mellett; továbbá arany-ezüstnemű és értékpapir zálogra, végül jelzálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetűekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös ujitásokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsajén kezdődnek, mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illetekeinek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piacz-u. 26. sz., főtőzsde épületében) bármely nap délután egy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1904 november hó.

Dr. Révy Nándor, jogtanácsos.

Dr. Brukner Ernő, elnök.

Siessen

már kérem, mert elkésik.

Még most tart az olcsó vásár.

Vásároljon:

Bundát, kabátot, öltönyt és
 gyermek-ruhat.

Minden olcsó, olcsó és olcsó!

Ez még sohasem létezett!

≡ Ne tévessze el a czímet: ≡

Egyedül csak a
 Csanak fűszerüzlete mellett.